

**9. skup muzejskih pedagoga Hrvatske
Varaždin, 28. – 30. rujna 2016.**

POGLED NA RAZVOJ EDUKATIVNE DJELATNOSTI U NARODNOM MUZEJU ZADAR

Natali Čop

(Povijesni pregled do 2009.)

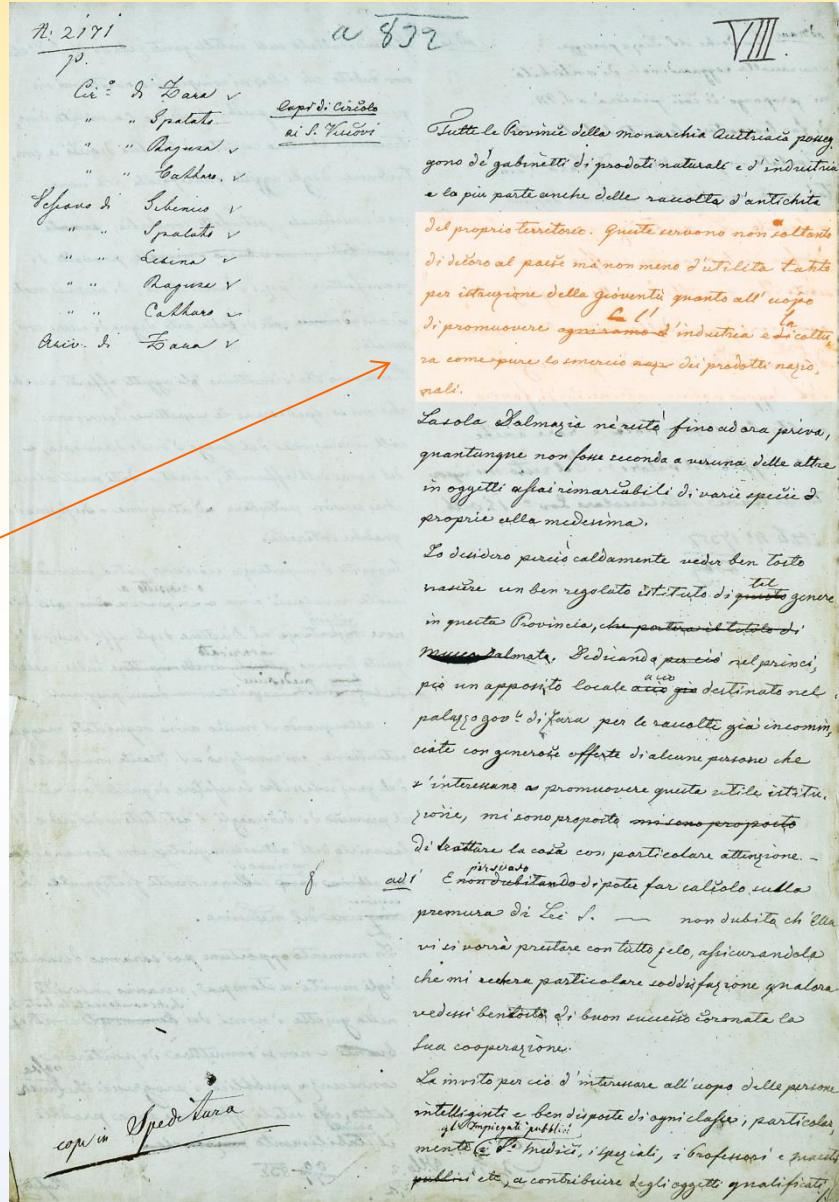
Lucija Vuica

(Pedagoška služba od 2009.)

TEMELJI - MUSEO NAZIONALE, 1932.

- Edukativna misija utkana u osnivački dokument muzeja

"Ove (zbirke) služe ne samo kao ukras zavičaju, već ništa manje za korist u obrazovanju mladih koliko i u svrhu promicanja industrije i kulture kao i trgovine narodnih proizvoda."

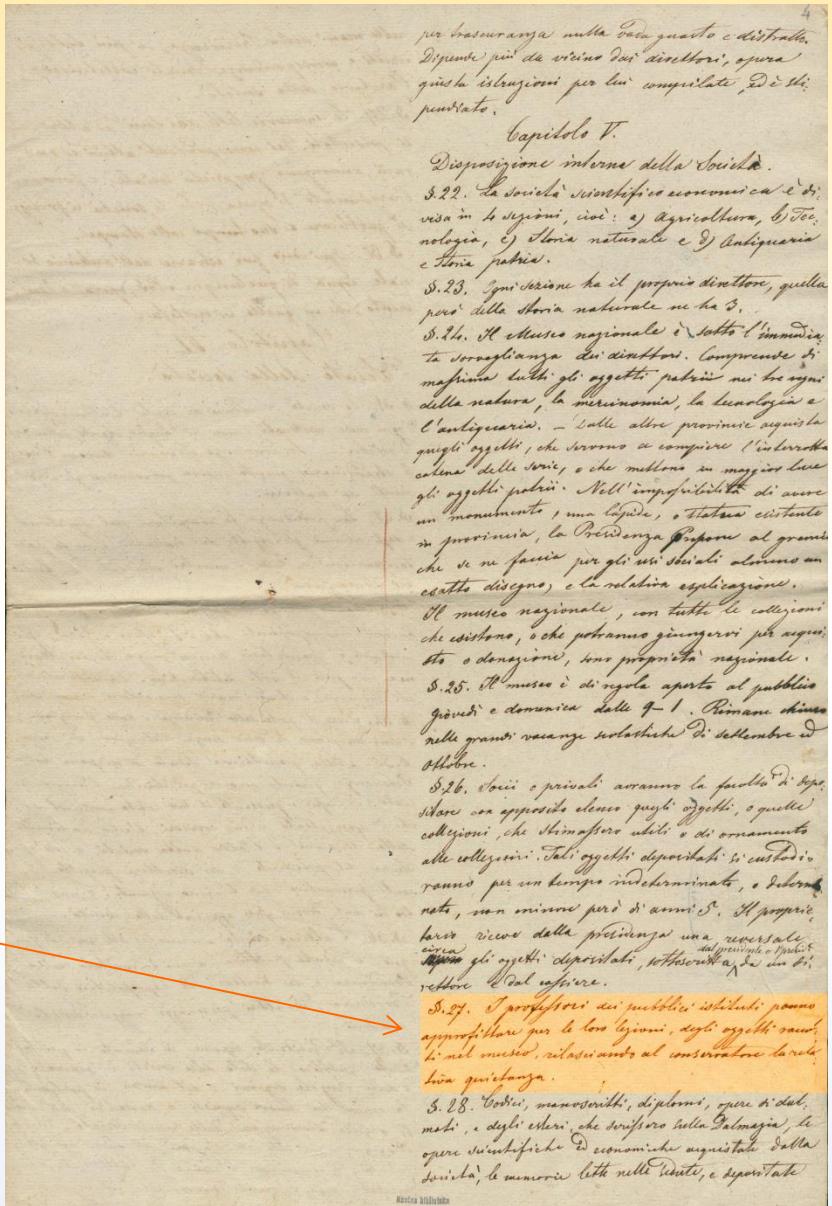
Dokument o osnivanju muzeja, 30. studenog 1832.

HR DAZD-88 Presidijalni spisi Namjesništva, svežanj 138, 1832., kat. III, br. spisa 2171.

- Korištenje muzejske građe u školi definirano pravnim aktom - potvrda sprege muzejske i školske institucije u procesu obrazovanja
- Gimnazijski profesori - stručni voditelji pojedinih muzejskih zbirk

“Čl. 27. Profesori u javnim ustanovama mogu za svoje lekcije koristiti predmete prikupljene u muzeju, uz priloženu potvrdu o korištenju građe kustosu muzeja.”

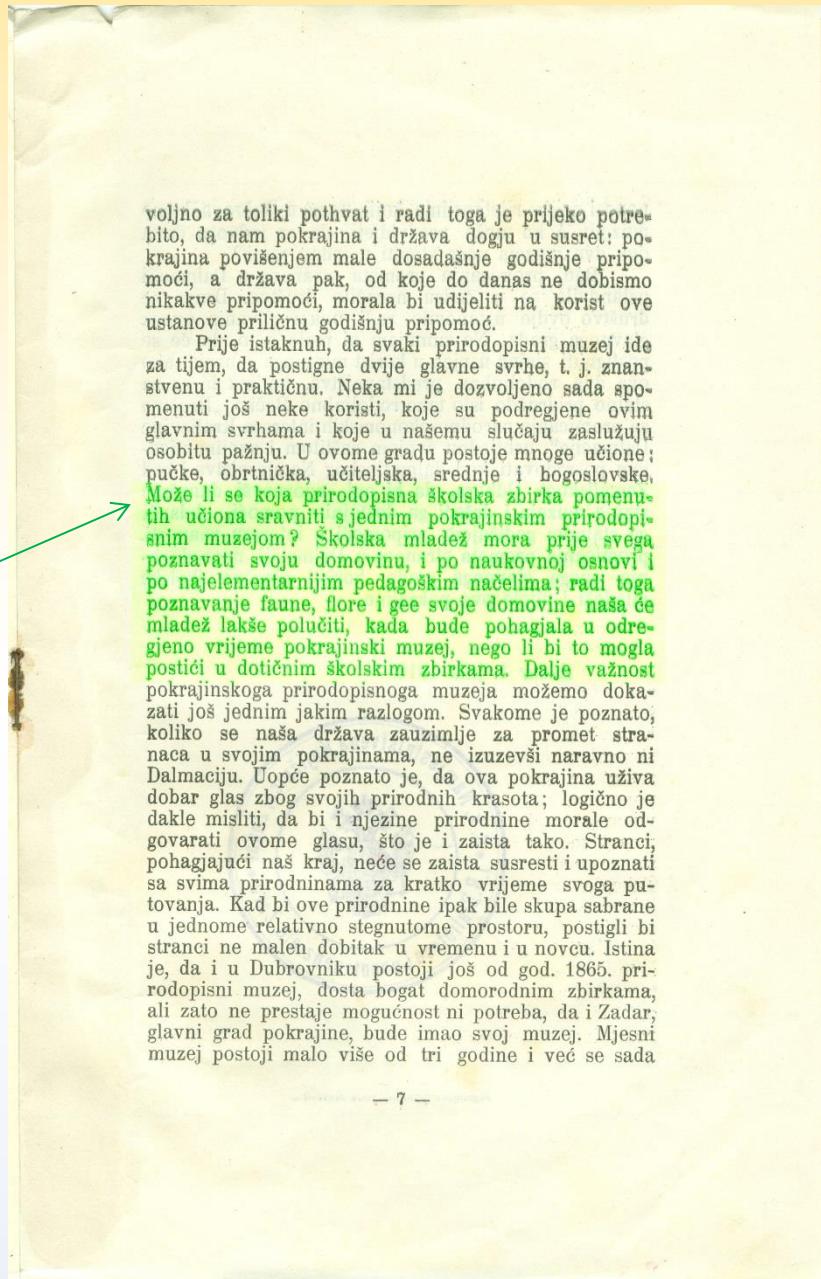
Članak iz nacrtta statuta Društva za znanost i poljoprivrednu Dalmaciju,
Progetto di Statuto Borelli iz Atti del Museo nazionale della Dalmazia,
oko 1845., Znanstvena knjižnica u Zadru, Ms. 531/21019.

GRADSKI PRIRODOPISNI MUZEJ (1905.)

- Osnivač Mihajlo Katurić, muzeju dodjeljuje „dvije glavne svrhe, t.j. znanstvenu i praktičnu“ pridružujući i obrazovnu.

„Može li se koja prirodopisna školska zbirka pomenutih učiona sravniti s jednim pokrajinskim prirodopisnim muzejom? Školska mladež mora prije svega poznavati svoju domovinu i po naukovnoj osnovi i po najelementarnijim pedagoškim načelima; radi toga poznavanje faune, flore i geologije svoje domovine naša će mladež lakše polučiti, kada bude pohagjala u određeno vrijeme pokrajinski muzej, nego li bi to mogla postići u dotičnim školskim zbirkama.“

- Katurić - profesor prirodopisa pri Gimnaziji - pedagoško iskustvo stečeno u školskom sustavu koristi u muzeju.

Mihajlo Katurić u muzeju, 1910.

- Pedagoška uloga muzeja praćena kroz lokalni tisk

Una visita al Museo di Storia Naturale.

Gli scolari della locale i. e. r. scuola militare visitarono domenica scorsa il locale Museo civico di Storia Naturale, accompagnati dal direttore signor Frauwallner, da una maestra ed un maestro.

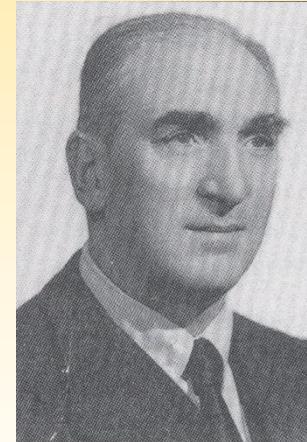
Il professore Katurić, benemerito custode del Museo, dava ai piccoli visitatori con molta affabilità le necessarie spiegazioni.

Smotra dalmatinska, 18. 6. 1910., str. 3.
Una visita al Museo di Storia Naturale

Vijest o posjeti učenika vojne škole u pratnji ravnatelja i nastavnika kojom prilikom je kustos Katurić posjetiteljima s ljubaznošću objašnjavao sve detalje postava.

PRIRODOPISNI MUZEJ U DOBA TALIJANSKE UPRAVE

- Stručni rad sveden na minimum
- Otvoren samo nedjeljom
- Dobrovoljni upravitelj Natale Filippi, profesor prirodnih znanosti u Realnoj gimnaziji
- Zgrada i građa stradale u bombardiranju 1943.

Natale Filippi,
dobrovoljni upravitelj

Zgrada lijevo, od 1937. Prirodopisni muzej

POSLIJERATNO DIZANJE IZ PEPELA

- **NARODNI MUZEJ** - osnovan u jesen 1945. (djelovao do 1952.), sastavljen od:
  - **Prirodoslovnog odjela** (od ostatka spašene prirodoslovne građe)
  - **Etnografskog odjela** (od donirane etnografske građe kolezionara Dušana Jurkovića)
- **Smještaj:** u vili na periferiji nepodesnoj za muzejsku ekspoziciju
- **Postav:** „*bez određenog kriterija*“
- **Fundus:** skroman (1946. u Prirodoslovnom odjelu **123** predmeta, u Etnografskom odjelu **79** predmeta)
- **Kustosi:** nema
- **Posjete:** većinom đaci i vojnici (u ovom periodu funkcija muzeja **primarno edukativa** - na najnižoj stručnoj razini od kada se bilježi organizirana muzejska djelatnost u Zadru)
- **1950.** Etnografski odjel seli u zgradu Gradske straže, a Prirodoslovni u Providurovu palaču
- **1952. – rasformiranje Narodnog muzeja** na Etnografski i Prirodoslovni muzej

ETNOGRAFSKI MUZEJ (1952. – 1962.)

Postav na prvom katu Gradske streže, 1952.

- 1950., prvi stručni postav u Gradskoj straži
- 1951. - Olga Oštrić (zaposlena od 1951.- 1982.) - započinje sustavni stručni rad na sabiranju i proučavanju predmeta tradicijske kulture sjeverne Dalmacije, a time i edukativnu djelatnost
- u prvo vrijeme prioritet je bio prikupljanje i dokumentiranje etnografske građe

Obrazovna funkcija tijekom 1950-ih:

- putem stalnog postava (prikaz tradicijske kulture dinarskog i jadranskog područja sjeverne Dalmacije, mahom prezentacijom nošnji)
- osobnim angažmanom kustosice: suradnja sa školama i školskim folklornim skupinama i amaterskim folklornim društvima
- vodstva po postavu

Olga Oštrić, krajem 1940 -ih

TJEDAN MUZEJA I ZAŠTITE SPOMENIKA KULTURE I PRIRODNIH RIJETKOSTI – obrazovna uloga

- Od 1955., inicijativa muzealaca i konzervatora; prihatio UNESCO

CILJ

- popularizirati muzejske ustanove
- zainteresirati što veći broj ljudi za muzeje i spomenike
- istaknuti važnost njihovog očuvanja
- ukazati na značaj i ulogu muzeja u društvu **naglašavajući edukativnu misiju** u „prosvjećivanju naroda“

METODE

- besplatni razgled muzeja
- osvjetljivanje spomenika kulture
- uređenje gradskih izloga s muzejskim predmetima
- predavanja o značenju muzejsko-konzervatorskih ustanova
- izložbe osnovnoškolskih radova na temu spomenika uz nagrade
- literarni natječaji srednjoškolskih učenika na temu muzeja i spomenika, te osobnim utiscima, uz nagrade najuspjelijim

Glas Zadra, 18. 10. 1958., naslovnica

UZ TJEDAN MUZEJA I ZAŠTITE SPOMENIKA ŽIVA AKTIVNOST MUZEALACA I KONZERVATORA

Dočekali smo i prvi jubilej jedne inicijative naše zemlje, koju je prihvatio cijeli svijet okupljen u međunarodnoj organizaciji za kulturu UNESCO-u. To je Tjedan muzeja i zaštite spomenika kulture i prirodnih rijetkosti. Još jedan prilog naše zemlje međunarodnim naporima na podizanju nivoa kulture čovjeka, za napredak i bolji život čovječanstva. Inicijativa naše zemlje dala prije pet godina prihvjeta je, i već četvrta godinu muzealci i konzervatori u toku ovog Tjedna udružuju svoje napore koristeći se i našim iskustvima, da bi širokim narodnim masama objasnili tok razvoja ljudske kulture, da bi ih naučili pravilno cijeniti vrijedna djela prošlosti i da bi ih uputili na očuvanje ovih dokumenata o životu predaka.

Zadarska podružnica muješko-konzervatorskih radnika i ove godine nastoji ispuniti svoj kulturno-prosvjetni zadatok organizirajući u toku ovog Tjedna, koji traje od 12. do 19. listopada, nekoliko posebnih manifestacija.

Tako će se u Domu kulture 15. i 16. te 17. i 18. listopada prikazivati u dvije večeri zasebni program kratkometražnih kulturno-historijskih filmova.

Iskustvo je pokazalo, da u zadarskim školama vlada dobar interes za već ustaljeni natječaj za najuspjelije pismene radove učenika i studenata posvećene raznim pitanjima u vezi s muzejima i spomenicima kulture. Da bi se omogućilo šire učeće zadarskih učenika i studenata u ovom natječaju, po-

družnica ove godine proširuje taj natječaj. Natječaj za učenike osmogodišnjih škola predviđa jednu temu: »Što sam naučio posjećujući muzeje i spomenike Zadra«. Najbolji radovi bit će nagrađeni, a nagrade su slijedeće: jedna nagrada od 1.000 dinara i tri nagrade po 300 dinara. Za studente, gimnaziale i učenike srednjih stručnih škola predviđene su tri teme: »Doprinos zadarske kulturne baštine razvoju naše nacionalne kulture«, slobodna tema u vezi s muzejima i spomenicima kulture i prirodnih rijetkosti i tema: »Koliko su mi pomogli muzeji i spomenici Zadra u učenju«. Nagrade su za ove teme nešto više: prva nagrada u visini od 4.000 dinara, druga 2.000, treća 1.000 i dvije četvrtne nagrade po 500 dinara. Rok predaje radova je do 30. listopada, a radove treba do tog roka predati u Arheološki muzej.

Već dulje vrijeme podružnica nastoji ostvariti aktivniju suradnju naših škola s muješko-konzervatorskim ustanovama u Zadru. Stoga će i ove godine biti organiziran zajednički sastanak muzealaca i konzervatora sa srednjoškolskim nastavnicima na kome će se raspravljati o suradnji muješko-konzervatorskih ustanova i škola te o **muješkim pedagozima**, što će svakako u većoj mjeri uputiti nastavnike na korištenje muješko-konzervatorskih ustanova u svakodnevnom nastavnom radu.

O. OŠTRIĆ

O inicijativi muzealaca i škola 1958.: potreba za muješkim pedagozima - rano promišljanje!

PRIRODOSLOVNI MUZEJ (1952. – 1962.)

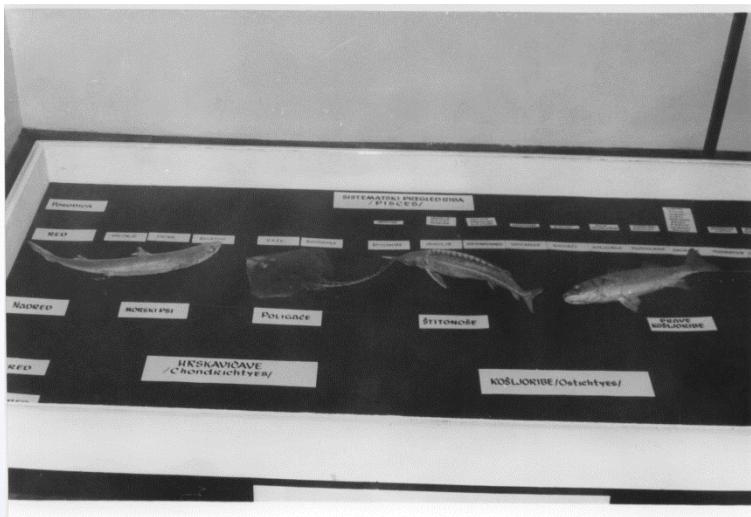
- uloga poslijeratnog muzeja nastavlja putem zacrtanim poč. 20. st. kroz „*znanstvenu i praktičnu svrhu*“ kojoj je pridodana i obrazovna „korist“ (Katurić, 1910.)

Obrazovna funkcija tijekom 1950 –ih

- putem izložbenog postava (izbor iz zbirki muzeja, povremeno osvježen novim akvizicijama)
- vodstva po postavu: (kustos, voditelj Antonio Zurich, zaposlen od 1952. do 1962.) i nastavnici
- rijetke su ostale pedagoške metode, izuzetak predavanje uz „*Astronomsku izložbu*“, 1957. u suradnji s Hrvatskim prirodoslovnim društvom

POSJETITELJI

- najviše školska populacija, najčešće uz pratnju nastavnika, rjeđe samostalno

Otvoren je Prirodoslovni muzej

U ponedjeljak, 1. travnja, otvoren je u Zadru Prirodoslovni muzej. Svečanom otvorenju prisustvovalo je tridesetak predstavnika narodne vlasti, društvenih i političkih organizacija, škola, ustanova i poduzeća. Nakon kratkog uvodnog predavanja upravitelja muzeja prof. Ante Zuricā gosti su razgledali izložene zbirke.

Muzej je od utorka, 2. travnja, svakodnevno otvoren za posjetioce, pa se već u prvim danima pokazao znatan interes. Osobito je pohvalno, što su prirodoslovnu mujejsku zbirku prvi iskoristili neki učitelji i nastavnici, da bi s njom upoznali svoje učenike. Zbirka raspolaze s nekoliko vrlo vrijednih primjeraka dalmatinske faune, a osobito je bogata zbirka ptica. Prirodoslovni muzej povećavat će broj primjeraka raznih predstavnika životinjskog carstva, a prije svega uredit će zbirke gmazova i kukaca.

Glas Zadra, 6. 4. 1957. str. 7

Lokalne tiskovine izvješćuju o otvorenju preuređenog postava Prirodoslovnog muzeja uz pohvalu nastavnicima koji će koristiti postav u nastavi.

GALERIJA UMJETNINA (1948. – 1962.)

- prva javna galerijska ustanova u Zadru, smještena u Providurovoj palači, gdje je i danas
- utemeljena u maniri programatskog „prosvjećivanja širokih narodnih slojeva“

Kulturni pregled

U NAŠEM GRADU OTVORENA JE GALERIJA UMJETNINA

Prošlih dana u našem gradu otvoreno je predana na kulturno korištenje radnim ljudima još jedna značajna kulturna ustanova: Galerija umjetnina. Svečanom otvaranju prisustvovali su predstavnici Partije, narodne vlasti, Jugoslavenske armije, masovnih organizacija, kulturnih i prosvjetnih ustanova itd. U govoru koji je prigodom otvaranja održao drug Petričić, upravitelj galerije naglašena je važnost ove ustanove za kulturno uzdizanje naših narodnih masa. On je među ostalim rekao: »Jedna od najvećih tekovina naše revolucije jest i sasvim novo gledanje na našu kulturnu problematiku, unutar koje likovne umjetnosti imaju jedno od vodećih mjesata. Dok je pod prijašnjim društvenim uređenjem umjetnost u svim njezinim emanacijama bila monopol vladajuće klase, danas, u socijalističkoj Jugoslaviji, ona je postala vlasnik čitavog naroda, postala je pristupačna najširim narodnim masama.«

Ozbriom na objektivne potreškoće, a naročito u našem gradu koji je strašno stradao u ratu, zadatak stvaranja Galerije umjetnina bio je naročito težak. Međutim, nastojanjem Narodnog odbora grada Zadra već 1948. otvorena je galerija u skromnim oblicima. No, posto se raspolagalo sa malim brojem umjetnika, galerija nije mogla odgovoriti postavljenom zadatu, od kojih je jedan od glavnih bio, da posjetioce upozna sa razvojem moderne umjetnosti u Hrvatskoj. Ali i te su teškoće savladane.

Za galeriju su preuređene podesne prostorije u Medulicevoj ulici, dok su Ministarstvo prosvjete NR Hrvatske i Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti većim brojem slika koje su predane zadarskoj galeriji omogućili, da se prikaže razvoj slikarstva u Hrvatskoj kroz posljednjih 100 godina.

Galerija je smještena u sedam velikih dvorana i raspolaže sa 80 značajnih umjetničkih djela. Prva dvorana posvećena je zadarskom slikaru Salghetti Drioliću (1811 – 1877). Ovaj umjetnik, gradjanin našeg grada, bio je lični prijatelj Josipa Jurja Strossmajera. Na jednom velikom platnu on je simbolički prikazao jedinstvo jugoslavenskih naroda, a na drugoj Cara Dušana, stvaraoca srpske feudalne države i zakonodavca. Uz to, u toj dvorani izloženo je još niz radova Salghetti-Driolića.

U slijedećoj dvorani zastupani su u glavnom svu hrvatski slikari 19. vijeka kao Mücke, Quiquerz, Oton Ivetović, Nikola Mašić, Vlaho Bukovac, M. Cl. Crnčić, Ferdo Kovacević i M. Rački. U trećoj dvorani izloženi su radovi hrvatskih slikara prelaznog doba, i to M. Kraljevića, M. Uzelca, Vidovića, Vl. Bećića itd.

U ostalim dvoranama prikazana je naša suvremena slikarska umjetnost. U šestoj dvorani izložena je grafika, a u sedmoj akvareli i crteži najnovijeg doba.

Galerija umjetnosti predstavlja još jednu značajnu kulturnu tekovinu našega grada. Njezin je zadatak da u radnim masama, a naročito medju omladinom, širi smisao za umjetnost, koja je najplementitiji odraz snage ljudskog duha.

„Njezin je zadatak da u radnim masama, a naročito medju omladinom, širi smisao za umjetnost, koja je najplementitiji odraz snage ljudskog duha.“

Obrazovna funkcija Galerije tijekom 1950-ih:

- putem stalnog postava djela iz fundusa (prikaz likovne umjetnosti od 19. st. do polovine 1950-ih)
- ugošćavanjem i organiziranjem izložbi
- od 1951. večernji tečaj crtanja i povijesti umjetnosti
- stručno vođenje po postavu za grupne posjete (kustos, voditelj Alfred Petričić, zaposlen od 1949. – 1975.)
- predavanja uz izložbe i predavanja o povijesti umjetnosti
- predavanja ciljanim skupinama (pripadnici i časnici JNA; učenici Gimnazije i Učiteljske škole; klub prosvjetnih djelatnika; turistički vodiči)

MUZEJ GRADA ZADRA (OD 1960. DO 1962.)

- osnovan 1. 1. 1960. zapošljavanjem kustosa (Sofia Petricioli, zaposlena od 1960. – 1992.)
- tek integracijom u Narodni muzej, dobiva izložbeni i radni prostor u kojem se i danas nalazi

PLANIRANE OSNOVNE FUNKCIJE MUZEJA UKLJUČUJU I EDUKATIVNU

- putem stalnog postava (pričak kulturno-povijesnog razvoja grada i okolice od 13. st. do naših dana)
- putem tematskih izložbi

VIĐENJE EDUKATIVNOG POSLANJA:

„Kao i svakome muzeju i njemu je zadatak da prikuplja sav materijal koji dolazi u njegovo interesno područje i da ga izloži na takav način kako bi postao pristupačan široj publici i da time vrši didaktičku i odgojnu djelatnost.“

Sofija Petricioli. Arhiva Muzeja grada Zadra, 30. 1. 1962.

UMJESTO BILJEŠKE

Temelji gradskog muzeja

Već godinama govoriti se o potrebi osnivanja stalne muzejske kuće, koja bi na cijelovit i pregledan način prikazala razvoj gradskog života zadarske prošlosti. Godinama se govorilo, a sad se najzad počelo i s konkretnim pokusajima u tom smislu. Prvi temelji gradskog muzeja već su udareni. Uvjerili smo se u to posjetom kustosu Sofiji Petricioli.

Zatekli smo je u radionici Arheološkog muzeja, zabavljenu fragmentima zadarske keramike iz 16. stoljeća. Kustos Petricioli sastavljava je parčadi nekad skladne cjeline. Reklamam je, odmah na početku, da su to budući eksponati zasebnog muzejskog odjeljenja, koje će biti posvećeno starom zadarskom zanatstvu.

— Kao što vidite, ja gostujem u radionici Arheološkog muzeja. Gradski muzej, osim budžetskih stavki za lične rashode, nema zasada nikakvih materijalnih sredstava, a ni prostorija, — rekla je kustos Petricioli.

Muzej će obuhvaćati eksponate, koji su vezani za historiju Zadra od 13. stoljeća do naših dana. Mnogi

predmeti, koji će se nalaziti u njegovim vitrinama, već su sabrani i sad se radi na njihovom klasificiranju i restauriranju. To su razni kameni fragmenti, keramika, umjetnički predmeti, stare slike, grbovi, dokumenti i mnoštvo ostalih vrijednosti kulturno-historijskog značaja — sve ono, što po svojim obilježjima, ne dolazi u Arheološki muzej, već u sličnu gradsku kuću.

Posebno odjeljenje muzeja bit će posvećeno historiji radničkog pokreta i Revolucije na području grada i okolice.

Ali, zasad je još neizvjesno, kad će se muzej otvoriti za posjetioce. Nedostaju odgovarajuće prostorije, potreban inventar i ostala materijalna sredstva. Budući muzej, takođe, formalno se nalazi na ulici. Trebalo bi da se za potrebe muzeja konačno odrede i adaptiraju odgovarajuće prostorije, u koje bi se postepeno moglo smjestiti do 2.000 eksponata, koji će posjetiocima, domaćim i stranim, pružiti širok i zanimljiv uvid u svojevrstan izraz prošlosti našega grada.

NARODNI MUZEJ ZADAR

Narodni muzej Zadar osnovan 1962. spajanjem samostalnih muzejskih ustanova koji postaju odjeli:

- Prirodoslovni odjel
- Etnografski odjel (od 1994. Etnološki odjel)
- Galerija umjetnina
- Kulturno-historijski odjel (od 1992. odjel Muzej grada Zadra)
- Odjel revolucije (ukinut 1992., građa pripojena odjelu MGZ)

MUZEJ VODI STRUČNU SKRB O PODRUČNIM ZBIRKAMA NA OTOKU IŽU:

- Etnografska zbirka u Velom Ižu
- Kulturno – povjesna zbirka u Malom Ižu

POVREMENE IZLOŽBE, DOGAĐANJA, MANIFESTACIJE:

- Gradska loža – izložbeni paviljon Narodnog muzeja Zadar

- Odjeli autonomni u stručnom djelovanju, na različitim lokacijama, ali pod jednim upravno – administrativnim vodstvom

Obrazovna funkcija novog muzeja definirana ***Statutom*** kao jedna od osnovnih djelatnosti.

Članak 16. Statuta (1965.) - edukativna djelatnost se ostvarivala „**Izlaganjem i tumačenjem navedene muzejske građe**“ s ciljem kulturnog uzdizanja i prosvjećivanja naroda

- suradnjom sa školama i drugim obrazovnim ustanovama pridonosilo se obrazovanju mlađih i odraslih
- stručnim i znanstvenim djelatnicima omogućavalo se izučavanje i znanstvena obrada građe
- muzejskim kadrovima stručno obrazovanje i usavršavanje

Dodatno definirana obrazovna funkcija Člankom 33. - opisuje poslove i zadatke što ih imaju vršiti pojedini odjeli:

„*Stručna suradnja sa školama, ustanovama i drugim organizacijama u cilju unapređenja kulturno-prosvjetnog djelovanja ustanove; stručna vodstva, predavanja, seminari i slično u svrhu upoznavanja naših građana, te domaćih i stranih turista s kulturnim i historijskim spomenicima na području djelovanja ustanove.*“

- 6 -

- priprema i izdaje prospkete, vodiča i kataloga, i druge slične publikacije koje pridonose upoznavanju građana sa muzejskom građom ;

Izlaganjem i tumačenjem navedene muzejske gradje

Narodni muzej:

- upoznaje naše gradjane s dokumentima kulture i s prošlošću područja na kome djeluje, pa na taj način pridonosi kulturnom uzdizanju i prosvjećivanju naroda ;

- da objedanitja svoju građu i rezultate istraživanja ustanove ;

- pridonosi obrazovanju omladine i odraslih surađujući sa školama i drugim obrazovnim ustanovama ;

- omogućuje naučnim i stručnim radnicima proučavanje i naučno obradjivanje muzejske građe ;

- pridonosi stručnom obrazovanju i usavršavanju muzejskih kadrova ;

- unapređuje muzejsku struku i naučni rad na području muzejske djelatnosti.

**UDIO POJEDINIХ ODJELA U EDUKATIVnim AKTIVNOSTIMA MUZEJA
(DO OSNIVANJA PEDAGOŠKE SLUŽBE 2009.)**

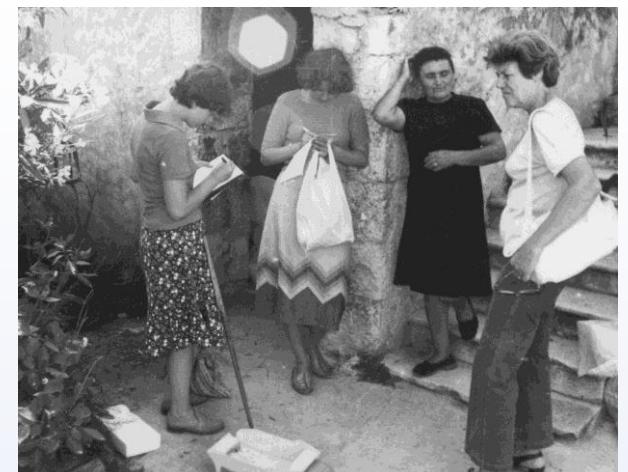
ETNOGRAFSKI ODJEL / ETNOLOŠKI ODJEL

- Etnografski odjel NMZ prednjačio u pedagoško – andragoškoj djelatnosti
- Kustosica **Olga Oštrić** neposrednim ljudskim pristupom razvila je razgranatu mrežu suradnje čime je poticala razvoj senzibiliteta za očuvanje etnografske baštine kod svih skupina posjetitelja:

- **sa školama Zadra i okoline, KUD-ovima** (stručna vodstva, stručni savjeti vezani uz vokalno-plesni izričaj, obnovu nošnji, izrada maturalnih i diplomskih radnji, žiriranje i suradnja na učeničkim smotrama folklora, korištenje predmeta u nastavi likovnog odgoja, suradnja sa zajednicom prosvjetnih djelatnika, predavanja uz diapositive i dokumentarne filmove)
- **suradnja sa turističkim sektorom** (predavanja, prikazivanje filmova, plasiranje kalendara i razglednica s etno motivima)
- na terenu s lokalnim stanovništvom
- **snimanje i projekcija etnografskih dokumentarnih filmova** u produkciji muzeja (omogućeno prenošenje znanja o duhovnoj i materijalnoj kulturi čovjeka ovoga kraja i budućim generacijama)
- **zalaganje za osnivanje katedre za etnologiju** pri Filozofskom fakultetu u Zadru
- **suradnja s katedrom etnologije u Zagrebu** čiji studenti dolaze na praksu i pomoći pri terenskom radu
- **obrazovni utjecaj stručno-popularnih članaka** u lokalnom tisku (promotivna uloga tiska - kao poziv građanstvu da posjeti muzej)
- edukativan aspekt imale su i **povremene tematske izložbe** koje su se počele priređivati od 1976.
- pomoći pri osnivanju brojnih zavičajnih muzeja u okolini Zadra (Biograd, Obrovac, Veli Iž, Silba)

Na terenu u Goveđarima, s djecom, 1950.

Sa studenticama na terenu, Petrčane, 1978.

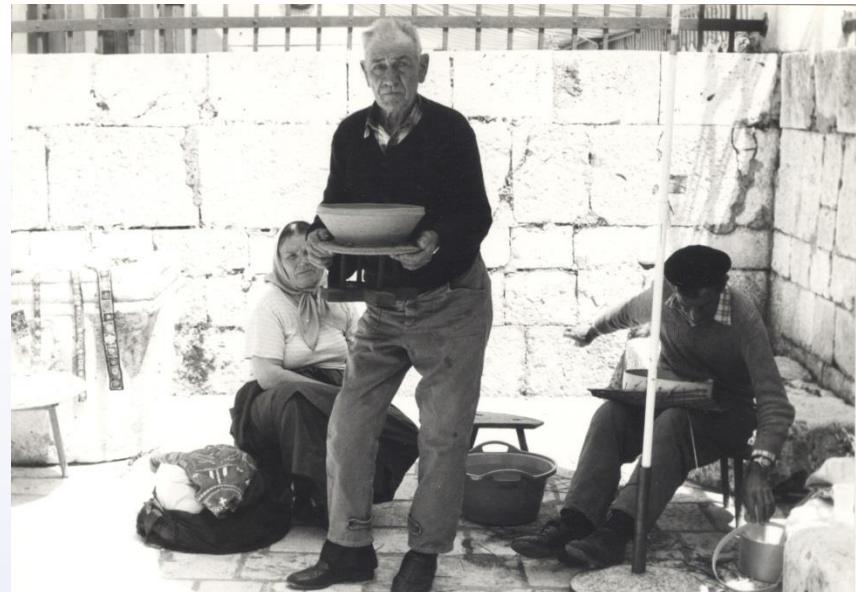
U periodu od 1980-ih do danas, kustosica **Jasenka Lulić** učinila je korak dalje u razvoju pedagoške djelatnosti muzeja:

- etno baština najbolje se akceptira kroz aktivno sudjelovanje pod stručnim vodstvom u izravnom kontaktu polaznika sa zadanom temom u međusobnoj razmjeni iskustava s ostalim polaznicima – **prezentacije tradicijskog rukotvorstva i radionice**

Počeci:

U povodu **Međunarodnog dana muzeja 1985.**:

- prikazivanje nekih oblika seoskog tradicijskog stvaralaštva
- odjel posjetilo oko 1300 posjetilaca
- događaj je bio percipiran više kao dio turističke ponude, ali je imao širu pedagoško - andragošku funkciju
- izrađena anketa s ciljem ispitivanja odnosa stanovnika grada prema seoskoj kulturi i etnografskom suveniru
- reakcija većine anketiranih pozitivna (podržan je, za ono vrijeme, neuobičajeni način prezentacije etnografske baštine)
- pokazala se potreba daljnog nastavljanja s takvim demonstracijama tradicijske baštine - uvod u slične aktivnosti nastavljen u narednim godinama, posebno uz otvorenje izložbi, a potom i organiziranjem radionica

Angažiranjem vanjskih suradnika organiziraju se demonstracije različitih apekata tradicijske baštine i radionice vezane uz aktualne tematske izložbe odjela ili prigodno uz Međunarodni dan muzeja, uz muzejske edukativne akcije Sekcije za pedagogiju i kulturnu akciju HMD-a.

Radionice, izložbe, prezentacije

- 1998. **ETNO DRUŽENJE**, povodom rekonstruiranja svečane ženske nošnje iz Zadra
- 2001. **Etno-radionica**, u okviru izložbe NARODNE NOŠNJE SJEVERNE DALMACIJE, djeca su se upoznala sa dobivanjem vunene niti i načinima daljnje obrade isprobavajući raščešljavati, presti vunu i vesti. Voditeljica radionice Marija Šarić Ban uz stručnu suradnju kustosice Jasenke Lulić Štorić.
- 2002. **ETNO PERFORMANCE** u povodu Međunarodnog dana muzeja koji je pokazao da nošnja može biti inspiracija za suvremeno odijevanje.
- 2001.-2003. Radionica i izložba **MALA ŠKOLA VEZA**, uz izložbu VEZ I ČIPKA SJEVERNE DALMACIJE, djevojčice se upoznaju s vezom sjeverne Dalmacije kroz originalne predmete, crtež veza, vez na gruboj juti i finom platnu primjenjujući ga na način koji je njima blizak: izrada narukvica sa vezom, pojasa, kazala, čestitki, torbica. Cilj ove radionice je zainteresirati nastavnike kako bi vez postao dio nastavnog programa. 2003. uz pomoć Marice Žuvanić pripremljena izložba rukotvorina malih polaznica.
- 2002. **Izložba ETNO BAŠTINA – ČUVANJE I IZAZOV** - povodom I. smotre tradicijske baštine učenika osnovnih i srednjih škola Zadarske županije. Organizator: Etnološki odjel NMZ i OŠ Jovići-Ražanac, SŠ Obrovac, OŠ Bibinje, OŠ Petra Preradovića Zadar i OŠ Pag i Preko. Pag, crkvica Sv. Jurja.
- 2006. **Vokalno – plesna radionica dalmatinskog folklora**, uz Međunarodni dan muzeja i edukativnu akciju Sekcije za pedagogiju i kulturnu akciju HMD-a, radionicom se htjelo senzibilizirati i potaknuti mlade da se putem muzejske ustanove aktivno uključe u učenje i praktično upoznavanje izvorne vokalno-plesne baštine sjeverne Dalmacije. Ponovljeno i tijekom 2008.
- 2008. **Radionica TRADICIJA PRUGE**, uz izložbu „Tradicija pruge - Frozen tradition“, na temu tradicije plavo-bijele pruge i plisea u jadranskoj kulturi. Na radionici je bilo deset sudionica različitog profila (učenice, studentice, odgajateljice u vrtiću) koje su redizajnirale svoju odjeću plavo-bijelim prugama i pliseom. Radovi sudionica bili su izloženi nekoliko dana. Radionicu su vodile Tina Šepetavc, apsolventica Tekstilno-tehnološkog fakulteta iz Zagreba i zagrebačka modna dizajnerica Ruža Hodak.

Radionica **MALA ŠKOLA VEZA**, 2001. – 2003.

Radionica **TRADICIJA PRUGE**, 2008.

ETNO PERFORMANCE, 2002.

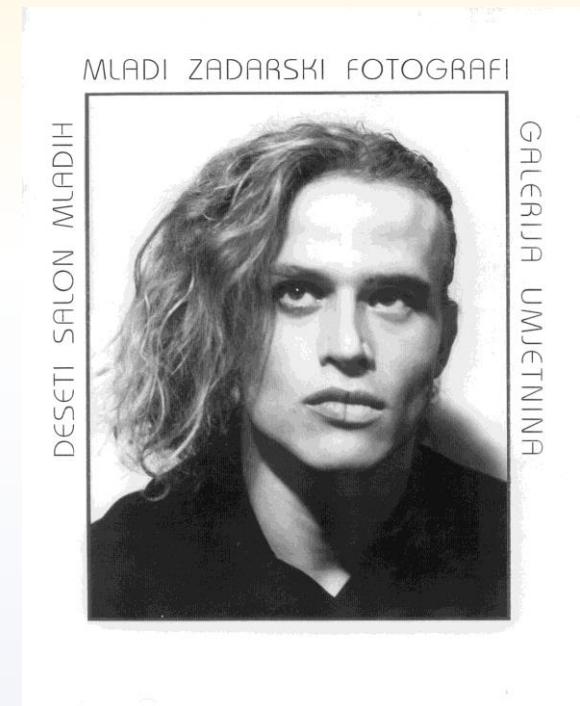
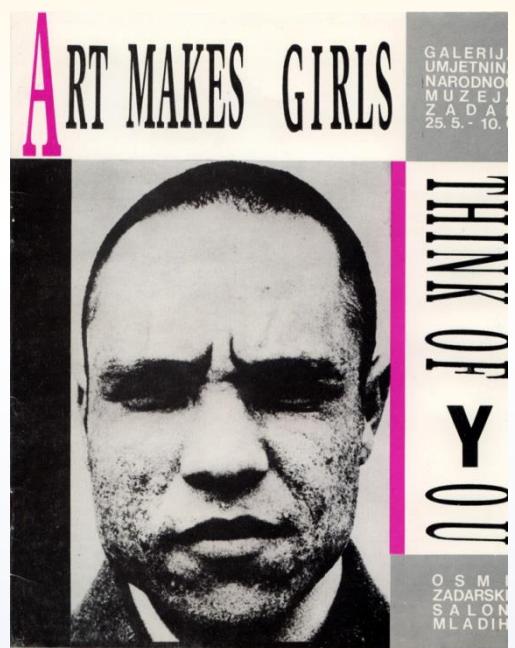

VOKALNO – PLESNA RADIONICA, 2006.

GALERIJA UMJETNINA

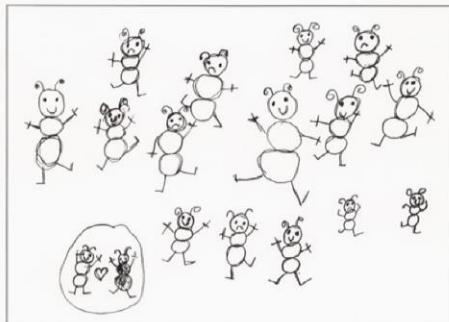
OKOSNICA PEDAGOŠKE DJELATNOSTI:

- Od 1960-ih do 1990-ih vodstva i predavanja po stalnom postavu
- SALON MLADIH – obogaćivanje pedagoške funkcije Galerije - iniciran 1977. od strane Likovnog odsjeka Pedagoške akademije u Zadru; Saloni su bili su prilika za prezentaciju mladih neafirmiranih snaga u mediju slikarstva, kiparstva, grafike, fotografije i primijenjene umjetnosti

Katalozi SALONA MLADIH

- pedagoški smisao imao je i ŠKOLSKI LIKOVNI SALON nastalo na poticaj likovnih pedagoga 1994.
- ŠKOLSKI SALON je doživio 5 izdanja, a galerijski kustosi su u njemu sudjelovali odabirom i žiriranjem kako učeničkih tako i radova likovnih pedagoga.

ŠKOLSKI LIKOVNI
SALON ZADAR
1996

GRADSKA LOŽA, ZADAR - IZLOŽBA DJEĆIJIH RADOVA
2. VII. - 13. VII. 1996. IZLOŽBA LIKOVNIH PEDAGOGA
16. VII. - 20. VII. 1996.

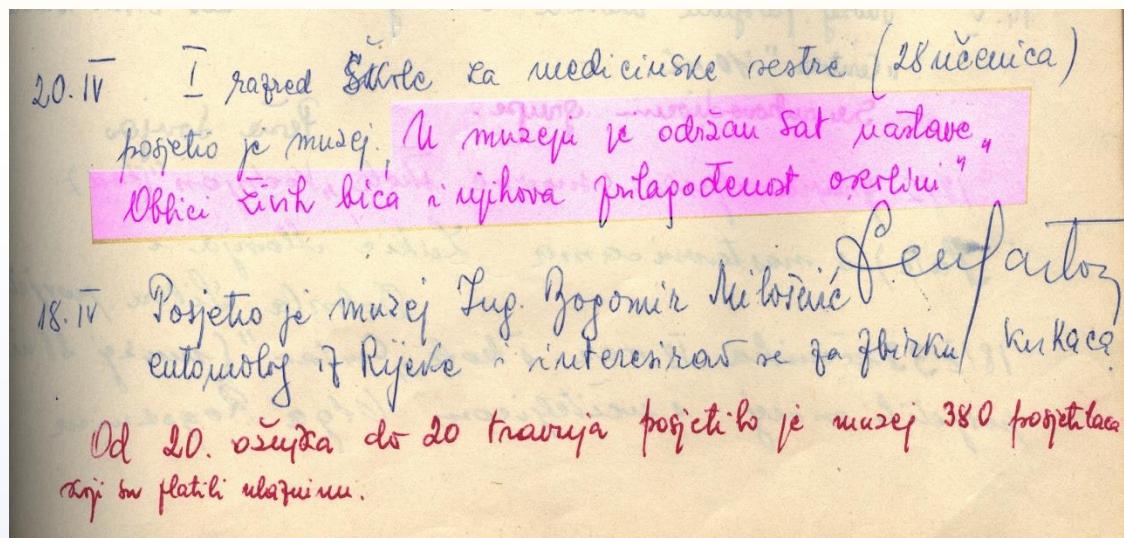
ŠKOLSKI LIKOVNI SALON
ZADAR, 1997.

ŠKOLSKI LIKOVNI SALON
ZADAR, 1998.

PRIRODOSLOVNI ODJEL

- postav odjela i u narednim je desetljećima (od 1960-ih do 1990-ih) služio kao pomoćno sredstvo u nastavi prirode, biologije i srodnih nastavnih predmeta
- povremeno su uz vodstva održavana i predavanja
- odjel posjećuju u najvećem broju učenici, a manje odrasli pojedinci
- raste broj posjeta učenika iz otočnih mjesta zadarskog arhipelaga te priobalja, zaleđa, ali i značajan broj škola iz drugih hrvatskih gradova
- od 1967. zabilježene prve grupne posjete predškolske djece, a od 1978. i predavanja uz projekcije izvan muzeja
- pojedini nastavnici koriste izloženi materijal pri obradi tema zadanih nastavnim programom

Knjiga posjeta , 1963. kojom je evidentirano da je održan tematski sat „Oblici živih bića i njihova prilagođenost okolini za učenice 1. razreda medicinske škole

- krajem 1970 - ih adaptacija prostora, a potom 1980-ih i 1990-ih česte kadrovske izmjene i Domovinski rat utjecale su i na razinu edukativnih aktivnosti
- 2002. ponovni uzlet u izlagačkom, edukativnom i zbirkotvornom smislu zapošljavanjem kustosice dr. sc. Snježane Vujčić – Karlo
- od 2003. postavljeno je niz većih tematskih izložbi u trajanju od oko dvije godine prezentirajući zaštićena područja šire zadarske regije korištenjem građe iz fundusa
- do osnivanja Pedagoške službe 2009. uz izložbe, kustosica Karlo održavala je stručna vodstva za sve skupine posjetitelja, te je organizirala niz manjih edukativnih izložbi s različitim prirodoslovnim temama

Postav natječajne izložbe HRANA, VODA I ZDRAVLJE ZA SVE, 2004.

KULTURNO – HISTORIJSKI ODJEL / ODJEL MUZEJ GRADA ZADRA – od 1992.

- dominantan oblik edukativne aktivnosti u odjelu do danas su vodstva po postavu i povremenim izložbama
- predavanja uz diaprojekcije
- stručna pomoć pri izradi maturalnih i seminarskih radnji na temu muzejske građe iz odjela; stručna pomoć u praksi maturanata u muzeju
- gostovanja pokretnih izložbi u srednjim školama („Lik Zadra kroz stoljeća”, „Zadar pred 80 godina“)
- održavanje nastave osnovnih, srednjih škola i sveučilišnih odjela u muzeju - učenički i studentski praktikum
- održavanje seminarskih izlaganja studenata pred mentorima na temu predmeta iz postava
- korištenje prostora muzeja za izlaganje učeničkih radova u suorganizaciji sa školama
- korištenje lapidarija muzeja kao učenički atelier - crtanje ekponata

Postav tematske izložbe „Rana fotografija u Zadru” 1970-ih

Dio postava odjela Muzej grada Zadra „Uspomene iz jednog Zadra“

Zaključak prvog dijela:

- do osnivanja Pedagoške službe 2009., primat u pedagoškim aktivnostima imao je Etnografski odjel
- zapošljavanjem pedagoga taj nesrazmjer se tijekom godina ispravlja u smjeru podjednake raspodjele pedagoških programa i na ostale muzejske odjele
- do osnivanja Pedagoške službe evidentna je uloga i angažman pojedinih kustosa na uspostavi suradnje sa školama, ali i širom zajednicom
- suradnja je ovisila najčešće o jednostavnom ljudskom pristupu, kreativnosti i komunikativnosti kustosa
- pregledom razvoja edukativne djelatnosti isčitavamo neke probleme s kojima se i danas susrećemo (pojedine škole i nastavnici nezainteresirani za ponuđene pedagoške programe; suradnja počiva najčešće na interesu uvijek istih nastavnika)
- misija pedagoga - da svojim angažmanom i programom, kojeg priprema u suradnji sa kustosima, pokuša doprijeti do onog „neprobojnog“ dijela školske publike, ali i do ostalih kategorija posjetitelja kojih će potaknuti na otkrivanje kako edukativnog, tako i zabavnog potencijala što ih muzej krije

Microsoft Access - M_sek_Kod_2003 : Database (Access 2000 file format)

Odabir zapisa s inv. oznakom Inv.oznaka Identifikator: Radionica pletenja maslinovih grančica (P-21) (2014) 21 / 81

Pedagoška djelatnost

Inventarna oznaka: P-21 Godina: 2014 Podzbirka: radionica

Naslov akcije: Radionica pletenja maslinovih grančica

Mjesto održavanja: Gradska straža

Vrste akcije: edukativna, radionica

Autori: voditelj/ica radionice: Turčinov, Karmen

Organizatori: Pedagoška služba NMZ

Napomene: Zbivanja, Posjećenost, Opis

Pedagoška služba i Etnološki odjel NMZ već četvrtu godinu za redom organiziraju radionice pletenja maslinovih grančica koje vodi prof. Karmen Turčinov. Ova radionica je tradicionalna manifestacija koju Narodni muzej Zadar u suradnji s odgojno - obrazovnim ustanovama organizira pred Cvjetnicu. Cilj radionica je popularizirati održavanje tradicijskih običaja i

Izvor podataka: Radionica, objave.

Stalni smještaj: Dokumentacijska sl. Odg. osoba: Čop, Natali Datum upisa: 09.04.2014.

Datumi: Otvaranje: 07.04.2014. Zatvaranje: 09.04.2014. Produciranje:

Opseg:

Broj posjetitelja:

Evaluacija:

Propagandni materijal:

Plakat, objave na webu i Facebooku

Veze

Datoteka Dok. fondovi M. predmeti Ostala građa Lokaliteti WEB

Zaključano:

Novi zapis

Pretraživanje

Ispis

Premjesti u fond: Pedagoška

Prikaz slike: 1/1

Pridruži datoteku

m:\muzej\sekundarna\Pedagoška djelatnost\

Sadržajna obrada - teme Kљučne riječi

Podaci o temi: Tema (opcija pojed.) maslinova grančica

Odabir fonda

Izlaz

Vođenje evidencije o pedagoškim aktivnostima vrši se od 2009. u Dokumentacijskoj službi putem aplikacije za sekundarnu dokumentaciju S++

**EDUKATIVNA DJELATNOST MUZEJA OD OSNIVANJA PEDAGOŠKE SLUŽBE 2009.
GODINE**

- Godine 2009. – zaposlen prvi muzejski pedagog
  - Rad na edukativnom programu i komunikaciji s posjetiteljima i odgojno-obrazovnim institucijama – Pedagoška služba NMZ-a
  - Prvi koraci – pismena i usmena komunikacija s djelatnicima odgojno-obrazovnih institucija na području Zadarske županije s ciljem posjeta muzeju
-
- Radionica „Iško lončarstvo“
(26 grupa – 400 sudionika)

RAZVOJ EDUKATIVNOG PROGRAMA PREMA BROJU RADIONICA PO GODINAMA

Godina	Broj radionica
2009	1
2010	5
2011	6
2012	6
2013	8
2014	12
2015	14
2016	16

Tablica 1. Broj održanih radionica prema godinama od 2009. do prve polovice 2016.

Godina	Broj sudionika
2009	400
2010	612
2011	249
2012	263
2013	318
2014	822
2015	1380
2016	2049

Tablica 2: Broj sudionika na radionicama po godinama od 2009. do 2016.

- Godine 2009. - radionica na jednu temu, radionica „Iška keramika“, i na njoj je sudjelovalo 400 osoba
- Godine 2016. - 16 tematski različitih radionica na kojima je sudjelovalo 2049 osoba
- Povratna informacija sudionika → novi programi i prilagodba starih
- Projekt „Jedna škola-jedan spomenik“

„Jedna škola – jedan spomenik“ 2011. godine i 2016. godine

Godina	Naziv radionice	Vrijeme održavanja	Broj grupa	Ukupno sudionika
2009	Tradicijska izrada Iške keramike Radionice uz izložbu „Ususret japanskoj tradiciji“	Studeni	26	400
2010	izrada ikebane Izrada origamija Radionice japanskih tradicionalnih priča Pletenje maslininih grančica Likovna radionica povodom Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja 2010.	Ožujak Ožujak Ožujak Svibanj	1 4 4 6	18 73 310 167 39
	Radionica izrade zalistavca - ženskog prsnog plastrona Radionice izrade četverokuke - šarenog veza na čohi sjeverne Dalmacije	Svibanj	1	5
2011	Pletenje maslininih grančica Pletenja boca Tvornice Maraska Zadar Likovna i literarna radionica na lokalitetu fontana na Kolovarima Iška keramika Igraonica u povodu božićnih blagdana.	Travanj, svibanj Ožujak Svibanj Svibanj, kolovoz Prosinac	2 2 1 1	16 93 10 38 70 22

2012	Radionica pletenja tzv. "vuzmene košare"	Ožujak	2	40
	Pletenje maslininih grančica	Ožujak	2	43
	Likovno - literarna radionica povodom Međunarodnog dana muzeja,	Svibanj	1	28
	«B kao botanika”	Svibanj	2	48
	Trodnevna radionica restauracije	Studeni	1	6
	Tradicijska izrada iške keramike	Studeni	4	98
2013	Pletenje boca za liker Maraschino.	Ožujak	1	15
	Pletenje maslininih grančica	Ožujak	2	43
	„Od sjemenke do biljke	Svibanj	1	18
	Likovno - literarna radionica povodom Međunarodnog dana muzeja	Svibanj	1	24
	Radionica tkanja	Rujan	1	15
	Radionice izrade četverokuke - šarenog veza na čohi sjeverne Dalmacije	Listopad	1	8
	Radionice uz izložbu Meštrovića	Listopad- siječanj	15	175
	Radionica Samoborskog božićnog kinča	Prosinac	2	20

2014	Radionica pletenja maslinovih grančica	Travanj	3	57
	Valentinovo u Kneževoj	Veljača	3	87
	Tkanje kao kreativna igra	Ožujak	2	27
	Radionice bojanja pisanica	Travanj	3	120
	Radionica dinarskog folklora	Srpanj kolovoz	1	19
	Radionice izrade četverokuke - šarenog veza na čohi sjeverne Dalmacije	Listopad	1	8
	Putevi fotografije	Listopad studen	2	33
	Radionice uz izložbu Rončević	Listopad prosinac	17	249
	Moj božićni ukras	Prosinac	4	97
	"Gle čuda, o Svetom Nikoli i Svetoj Luci istovremeno?".	Prosinac	1	23
	Radionice uz izložbu Meštrovića	Siječanj	2	42
	Radionice izrade košara na tradicionalan način.	Prosinac	3	60

2015	Leptiri-baršunasti let	Veljača - prosinac	45	908
	Pletenje maslininih grančica	Ožujak	4	71
	Radionice bojanja pisanica	Travanj	4	36
	Radionica izrade spare	Travanj	1	8
	Radionice izrade četverokuke - šarenog veza na čohi sjeverne Dalmacije	Travanj/rujan	2	18
	Radionica izrade zalistavca - ženskog prsnog plastrona	Travanj	1	8
	Putevi fotografije	Studen- prosinac	2	14
	Moj božićni ukras	Prosinac	4	47
	Identične nošnje	Listopad prosinac	4	86
	Život naših starih	Prosinac	2	59
	Malik Tintilinić	Prosinac	1	34
	Jedna škola - jedan spomenik	Svibanj	3	58
	Narodni muzej u posjetu Odjelu za pedijatriju Opće bolnice Zadar	Prosinac	1	7
	Grb-zastava-himna	Prosinac	1	26

2016	Priča prošlosti	Veljača/Travanj	4	102
	Igrajmo se igrajmo	Travanj-lipanj	5	228
	Život naših starih	Veljača-ožujak	6	178
	Malik Tintilinić	Veljača-travanj	3	102
	Strašne samoborske priče	Veljača	7	126
	Pletenje maslininih grančica	Ožujak	4	103
	Radionica nizanja-izrada kraluša	Ožujak	1	8
	Leptiri-baršunasti let	Veljača-lipanj	24	782
	Identične nošnje	Lipanj	3	75
	Grb-zastava-himna	Ožujak	1	56
	Bojanje pisanica voskom	Ožujak	3	57
	Pamtilica/memory	Lipanj	1	63
	Valentinovo u DV Latica	Veljača	1	10
	Jedna škola - jedan spomenik	Svibanj	1	37
	Sportsko – likovna radionica „Od Atene do Ria – Olimpijske igre 2016“	Travanj	1	22
	Igrajmo se igrajmo/Igre dida moga	Svibanj	1	100
Ukupno			272	6093

Godina	Vodstva	Ukupno sudionika
2009	29	661
2010	32	1095
2011	37	1330
2012	22	589
2013	18	459
2014	42	813
2015	8	254
2016	28	688
Ukupno:	216	5889

Broj sudionika	272	6093
Broj radionica	216	5889
Ukupno	489	11982

KATALOG EDUKATIVNOG PROGRAMA NARODNOG MUZEJA ZADAR 2015/2016

- Rezultat međusobne suradnje unutar institucije muzeja

„Definirati obrazovne sadržaje u skladu s poslanjem muzeja; analizirati potrebe posjetitelja te razvijati programe za sve ciljane skupine; ponuditi mogućnosti kulturnog obrazovanja svim posjetiteljima muzeja putem raznolike ponude; razviti i ostvarivati osobne i medijske koncepte posredovanja; pridonijeti stvaranju slike prilagođenog i prijateljskog muzeja te tako omogućiti posjetiteljima spoznaju i užitak; uspostaviti dugoročne veze između muzeja i drugih obrazovnih i kulturnih institucija; redovito vrednovati posredovanje radi provjere učinkovitosti i osiguravanja kvalitete posredovanja.“ (Kuntz-Ott, i dr., ur., 2008:7).

- Opisano više od 20 edukativnih radionica, predviđenih likovnih i literarnih natječaja i sve izložbe koje se mogu posjetiti.

RADIONICE UZ IZLOŽBU „LEPTIRI-BARŠUNASTI LET”

- 908 sudionika od početka ožujka do kraja lipnja 2015. godine
- Radionice vezane uz postav u Prirodoslovnom odjelu NMZ-a
- Podijeljene na četiri teme:
  - *Grada leptira*
  - *Krila leptira*
  - *Detektivska priča*
  - *Gdje tko živi?*

RADIONICE UZ STALNI POSTAV U SVIM ODJELIMA NARODNOG MUZEJA ZADAR

- **Etnološki odjel** – izložba „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“ – „*Identične nošnje*“, „*Život naših starih*“, „*Malik Tintilinić*“
- **Prirodoslovni odjel** – izložba „Leptiri – baršunasti let“ – *Krila leptira, Građa leptira, Detektivska priča, Gdje tko živi?*
- **Muzej grada Zadra** - izložbe „Urbanistički razvoj Zadra od antike do Prvoga svjetskog rata“, „Renesansa u Zadru“ - izložba likovnih umjetnosti i arhitektura u XV. i XVI. stoljeću, „Uspomene jednog Zadra“ - izložba stilskog namještaja iz Zadra od XVII. do XIX. stoljeća i izložba „Zadarski portreti XVIII. i XIX. stoljeća“ – radionice – „*Priča prošlosti*“, „*Portret do portreta*“, „*Grb-zastava-himna*“.

EDUKATIVNE RADIONICE OČUVANJA TRADICIJSKIH VJEŠTINA

- Iška keramika
- Pletenje maslininih grančica
- Izrada četverokuke
- Izrada zalistavca

Iška keramika

- Povelja o suradnji Narodog muzeja Zadar, Arheološkog muzeja Zadar i Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar

POVELJA
 O SURADNJI
 NARODNOG MUZEJA ZADAR,
 ARHEOLOŠKOG MUZEJA ZADAR
 I ŠKOLE PRIMIJENJENE UMJETNOSTI I DIZAJNA ZADAR

I

Narodni muzej Zadar, Arheološki muzej Zadar i Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar, prepoznavši zajedničke mogućnosti i interes od posebnog društvenog, kulturnog i obrazovnog značaja, sklapaju Povelju o proširenju odnosa u cilju kontinuirane aktivnosti i budućem angažmanu na kvalitetnoj materijalnoj, organizacijskoj i stručnoj suradnji u realizaciji projekta «Iška keramika».

II

Cilj Povelje je:

- trajno i sustavno očuvanje, zaštita i promocija tradicijskog lončarstva Velog Iža koje spada u vrijednu nematerijalnu kulturnu baštinu jadranskog prostora, posebno zadarskog kraja. Rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske od 02. srpnja 2009. godine ono ima svojstvo nematerijalnog kulturnog dobra i upisano je u Registr kulturnih dobara Republike Hrvatske, a 2013. godine nominirano je i za UNESCO-vu listu nematerijalne kulturne baštine,
- da se zajedničkom sinergijom, razumijevanjem, angažmanom i podrškom naših ustanova osigurava permanentna i sustavna briga o očuvanju ovog kulturnog dobra koje je nezamjenjiv segment i doprinos ukupnom kulturnom bogatstvu i kulturnoj baštini Republike Hrvatske,
- prenošenje znanja na mlade generacije u vidu posebnih edukativnih programa i stručnih prezentacija kroz organizaciju radionica, predavanja, izradom stručnih publikacija, izložbi i drugih raspoloživih načina i oblika rada, prvenstveno zasnovanih na izvornim tradicijskim običajima.

III

U znak prihvaćanja zajedničke suradnje na načelima stručnosti, odgovornosti, uzajamnosti i međusobnog uvažavanja, ovlašteni predstavnici navedenih ustanova potpisuju ovu Povelju u želji da pruže primjer zajedničke brige, suradnje i komunikacije između relevantnih subjekata na odgovornom zadatku od posebnog društvenog, kulturnog i obrazovnog značaja.

U ime Narodnog muzeja Zadar	U ime Arheološkog muzeja Zadar	U ime Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar
mr. sc. Renata Peroš ravnateljica	dr. sc. Jakov Vučić v.d. ravnateljica	Marijana Bakmaz, prof. ravnateljica

narodni muzej zadar
narodni muzej zadar

ARHEOLOŠKI MUZEJ
ZADAR

U Zadru, 28. listopada 2014. godine

LIKOVNI I LITERARNI NATJEČAJI

Različite teme, uvijek prate izložbe i događanja u muzeju, ali i bitne datume u povijesti grada Zadra i Zadarske županije.

- Prilagođeni su svim dobnim skupinama (najčešće djeci u dječjim vrtićima i učenicima u osnovnim i srednjim školama)
- **Ciljevi:**
  - muzej kao mjesto interaktivne komunikacije i aktivnog sudjelovanja
  - poticanje razvoja stvaralačkog i kreativnog razmišljanja
  - Stvaranje vizualnih slika.
  - Usvajanje znanja o predmetima koji se čuvaju, sakupljaju i izlažu u muzejskim prostorima i o radu muzeja. Primjena stečenog znanja rada na praktični rad.
  - Poticanje razvoja svijesti o potrebi zaštite i očuvanja kulturne i prirodne baštine. Stvaranje navika odlaska u muzej.
  - Percipiranje muzejskih prostora kao prostora zabavnog i aktivnog učenja.
- Nakon svakog natječaja, odabiru se najbolji radovi koju su prigodno nagrađeni
- Svi pristigli radovi budu izloženi na izložbi u prostoru NMZ-a

- „**Božić u mom domu**“ (2014) - likovno-literarnog karaktera, zadatak djece - opisati i/ili nacrtati običaje koji se u njihovoj obitelju njeguju za vrijeme Božića.
  - 143 rada (18 literarnih i 125 likovnih)

„Zmije – opasna ljepota” (2014) – likovni natječaj u sklopu izložbe živih gmazova „Zmije – opasna ljepota” u Prirodoslovnom odjelu NMZ-a

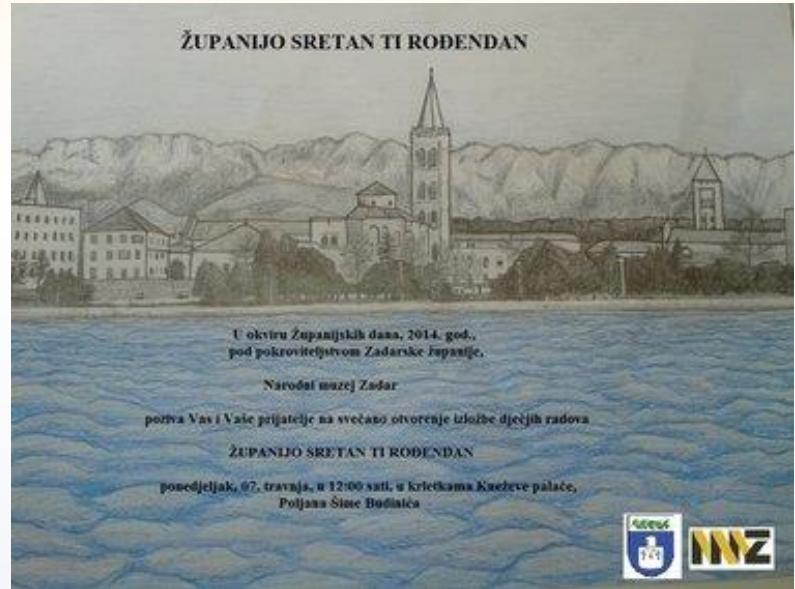
- Preko 500 pristiglih radova iz cijele Hrvatske, dva rada čak iz Kine
- Najbolje radove su odabrali posjetitelji i stručni žiri
- Otvorenje izložbe pristiglih radova 22. svibnja Međunarodni dan biološke razolikosti i Dan zaštite prirode

„Županijo, sretan ti rođendan!” (2014) – likovni natječaj povodom Dana Zadarske županije

- 163 likovna rada učenika iz 11 osnovnih škola i 1 vrtića te 2 video uratka iz 2 srednje škole.
- Karakteristike grada Zadra i mesta njihovog stanovanja

„Poklade u muzeju“ (2014) – natječaj za najsmiješniju karikaturu na temu aktualne društvene situacije

- Pristigli radovi sedmorice autora iz raznih krajeva Hrvatske (Zagreb, Zadar, Rovinj, Rijeka, Supetar)
- Odabrano 29 radova koji su izloženi između kojih su posjetitelji mogli odabrati najbolji

„Lijep, ljepši, leptir” (2015) – likovni natječaj uz izložbu „Leptiri – baršunasti let”

- Cilj natječaja: potaknuti učenike u osnovnim i srednjim školama i djecu u dječjim vrtićima da sami istraže i bolje upoznaju leptire
- 862 pristigla rada iz 30 mjesta i gradova širom Hrvatske. Najveći broj radova došao je iz grada Zadra, njih 382, zatim iz Koprivnice 129 i Starigrada Paklenice - 41 rad

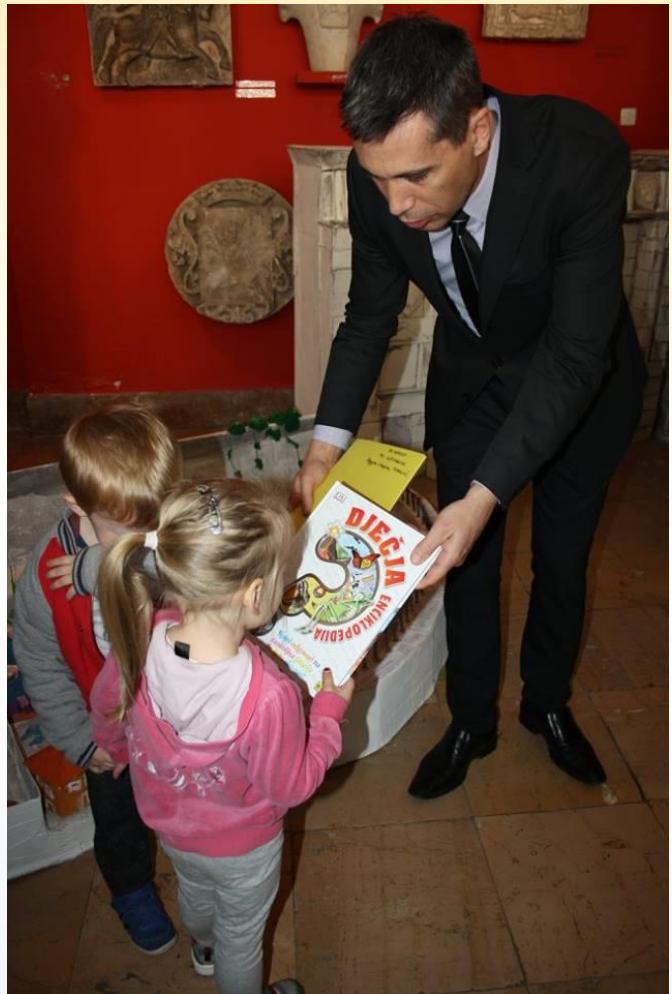

„Makete moga kvarta/mjesta” (2016) – natječaj organiziran na temelju izloženih maketa povijesnog razvoja Zadra koje se nalaze u stalnom postavu izložbe Urbanistički razvoj Zadra od antike do Prvog svjetskog rata.

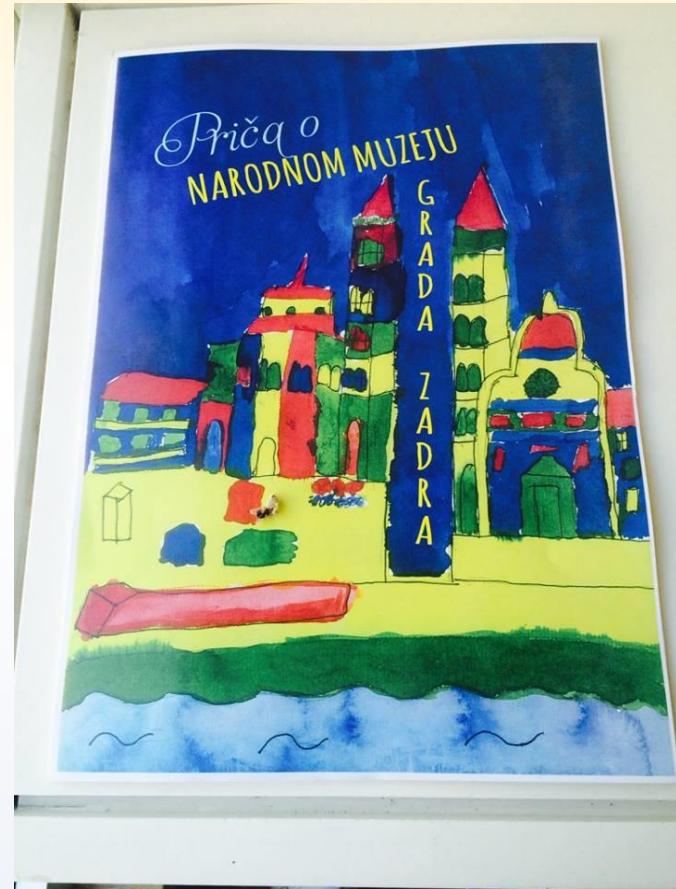
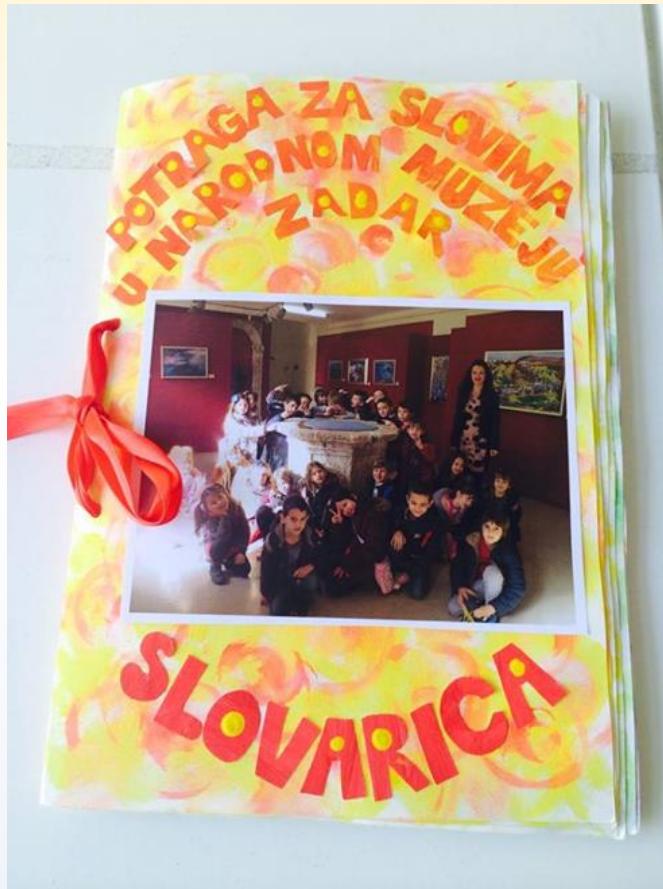
- Izrada makete grada, mjesta i/ili kvarta u kojem djeca žive, idu u školu ili provode svoje slobodno vrijeme.
- 23 pristigle makete

„Narodni muzej u slikovnici“ (2016) – izrada slikovnice s motivima eksponata izloženih u odjelima Narodnog muzeja Zadar.

- Četiri pristigle slikovnice
- Najbolja slikovnica – nagrada tiskanje u više primjeraka i u obliku bojanke

„Jedna škola – jedan spomenik” (2016) – literarni natječaj koji je prethodio likovnoj radionici/projektu „Jedna škola – jedan spomenik”

- Tema literarnog natječaja su bili kulturno-povijesni spomenici koji se nalaze u mjestu stanovanja učenika/ca.
- Zadatak: odabratи kulturno-povijesni spomenik u njihovom mjestu i opisati što taj isti spomenik njima znači u svakodnevnom životu
- Pet pristiglih radova
- Najbolji – OŠ Privlaka, Privlaka – peti razred

Crkva svetog Vida

Naša Privlaka, iako je sama po sebi prelijepo mjesto u kojem bi svatko poželio živjeti, ima i nešto posebno vrijedno. Na brežuljku okruženom prostranim livadama i obrađenim vinogradima nalazi se prekrasna crkvica svetog Vida. Crkvica, sagrađena od kamena, polukružnog je oblika. Ima mali zvonik iznad pročelja i veliko zvono što je čini još posebnijom. Kada je čovjek gleda, njezina ljepota, odmara oči.

Crkvica svetog Vida ponosno stoji već sedam stoljeća. Sagradili su je naši pradjedovi u 14. stoljeću. Sveti Vid zaštitnik je gluhih osoba te mnogih talentiranih glazbenika i umjetnika. To drago stvorene u maloj, kamenoj crkvi naši pradjedovi izabrali su za zaštitnika naše Privlake. Svake godine 15. lipnja u ranu zoru otvaraju se stoljetna, teška vrata, a staro zvono svojim melodičnim glasom najavljuje dan posvećen svetom Vidu. Taj dan sveti Vid okuplja svoje vjernike i štićenike koji ga ponosno slave. Oko crkvice sastaju se stare i mlade generacije naših Privlačana želeći se pokloniti njegovom nježnom kipu. Kip svetog Vida, koji hrabro i neumorno stoji pred svojim vjernicima, iz godine u godinu izgleda sve ljepše i slavnije. Privlačani se, jednom godišnje, ali od srca, zahvaljuju svetom Vidu što čuva ovo prekrasno zdanje koje služi na ponos i na vječnu uspomenu svim našim budućim generacijama. I sama priroda se tada budi. Crveni makovi svojom živom bojom svake godine ispletu novi cvjetni sag u čast svetom Vidu i tako brežuljak na kojemu se nalazi crkvica izgleda još ljepše i privlačnije. Crkvica smještena na brežuljku usred polja, odskače visoko, baš kao i moći svetog Vida koji čuva našu Privlaku. Kip svetog Vida svake godine obide svoje plemenito mjesto na rukama naših mlađih. Kada pogledam kip nošen u procesiji, osjetim beskrajan mir i toplinu. Osjetim želju svetog Vida da mi kaže, da mi šapne: „Hvala ti dijete što slijediš tradiciju i običaje svojih predaka i što vjeruješ mojoj zaštiti!“

Veseli me to što mogu svima reći da su naši pradjedovi bez suvremene tehnologije sagradili i vječno nam u nasljedstvo ostavili crkvicu, ne tako veliku, ali neprocjenjivo bogatu duhom. Vjerujem da će ovaj blagdan ostati zauvijek dan koji će nas podsjećati da je sveti Vid bio i ostao naš privlački zaštitnik, a crkvica svetog Vida dokaz da vjera može sagraditi sve i sačuvati od zaborava uspomenu na naše pradjedove.

Clara Požarina 5.b

OŠ Privlaka

I JOŠ ZA KRAJ!

„Umjetnik na jedan dan/Artist for a day” – samostalna likovna radionica tijekom ljeta.

- Nastala kao ideja 2014. godine u Kneževoj palači
- Nastavila se kao projekt 2015. i 2016. godine u drugim odjelima NMZ-a (Etnološki odjel, Galerija umjetnina, Muzej grada Zadra)
- Preko 1000 radova ostalih u muzeju prvu godinu održavanja
- Glavni cilj projekta: uključivanje posjetitelja u rad Muzeja i prikaz Muzeja kao prostora interaktivne komunikacije i edukativno-zabavnih sadržaja.

Posjet djelatnika muzeja Odjelu za pedijatriju Opće bolnice Zadar povodom blagdana svete Lucije i svetog Nikole

Likovna radionica u dječjem vrtiću za djecu s teškoćama u razvoju „Latica”

„Putevi fotografije” – radionica o osnovama fotografiranja

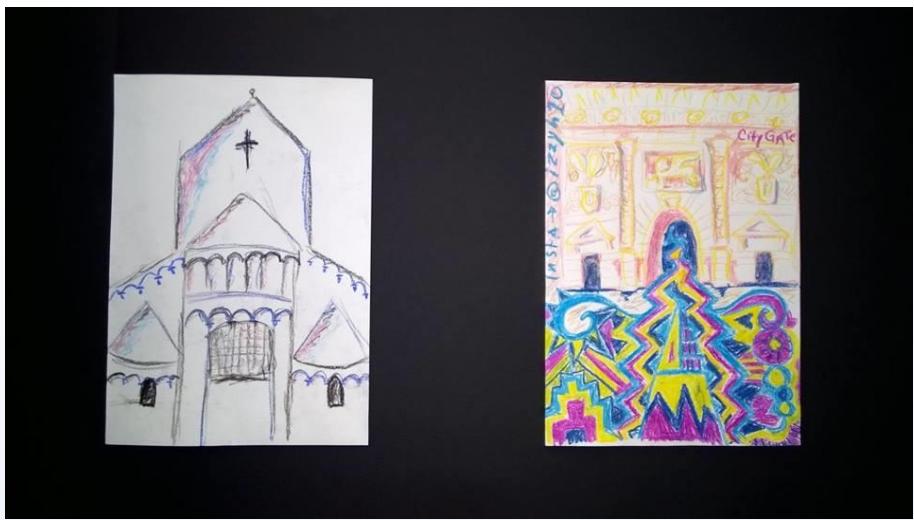
„Muzej u školi“ – projekt već pet godina aktivno se provodi s osnovnom školom „Zadarski otoci“

- osnovni cilj: pokretanje inicijative za osnivanje „muzeja u školi“, organiziranog i sustavnog rada među učenicima u cilju prikupljanja predmeta tradicijske i prirodne baštine i stvaranje školskih zbirki kao značajne dopune odgojno – obrazovnog procesa.
- približavanje muzeja, muzejske građe, muzejskih radionica i ostalih aktivnosti muzeja učenicima.
- U sklopu projekta 2015. godine, održano je predavanje u osnovnim i srednjim školama na području Zadarske županije na kojem je predstavljen program Narodnog muzeja Zadar
- Predavanje je održano u 19 osnovnih i srednjih škola pred ukupno 872 učenika/ca i profesora/ica.
- **Plan za skoru budućnost: aktivno provoditi program u svim školama na području Zadarske županije**

POGLED NA RAZVOJ EDUKATIVNE DJELATNOSTI U NARODNOM MUZEJU ZADAR

HVALA NA PAŽNJI